

Monumentnummer*: 511733

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **03 september 1999**
Kadaster deel/nr **82716/110**

Woonplaats* **Baarn** Gemeente* **Baarn** Provincie* **Utrecht**

Locatiennaam **Baarn** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Baarn** Sectie* **K** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
1969

Omschrijving**

Inleiding

Watertoren, in 1903 gebouwd naar ontwerp en in opdracht van de Utrechtse Waterleiding Maatschappij. Deze maatschappij kwam voort uit de in Luik gevestigde Compagnie Générale des Conduites d'Eau, die opdracht tot aanleg, financiering en exploitatie van de stadswaterleidingen in de Utrecht en omstreken wist te verkrijgen. De maatschappij werd in 1889 omgedoopt tot de 'Utrechtsche Waterleiding Maatschappij' (UWM). Door de neo-renaissance bouwstijl vertoont de toren verwantschap met de door de UWM gebouwde watertorens van Utrecht (Heuveloord en Lauwershof) en Zeist. De toren is nog steeds in gebruik.

Omschrijving

De WATERTOREN aan de Sophialaan heeft een cirkelvormige plattegrond en bestaat uit een zich verjongende toren met uitgekraagde reservoirbekroning volgens het Intze-type. De vensters hebben natuurstenen boven- en onderdorpels. De toren is 29 meter hoog en heeft aan de voet een doorsnede van 10 meter.

De toren is opgetrokken in kruisverband en heeft drie geledingen. De eerste geleding, afgesloten met siermetselwerk tussen cordonlijsten, bevat de entree in een licht vooruitstekend portaal, bekroond door een timpaan met pinakel. De houten dubbele deur met half rond bovenlicht wordt omgeven door siermetselwerk en natuurstenen aanzet-, sluitstenen en banden. Boven de ingang is een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

natuurstenen plaat aan te treffen met de tekst 'Utrechtsche Waterleiding Maatschappij'.

De tweede geleding, de torenschacht, bevat een aantal smalle schuifvensters. De geleding is bovenaan versierd met een boogfries met natuurstenen aanzet-, sluitstenen en consoles.

De derde geleding omvat het reservoirgedeelte. De uitkraging bestaat uit siermetselwerk tussen profielijzers. De gevel bevat een aantal op regelmatige afstand van elkaar geplaatste smalle vensters, waartussen sierankers zijn aangebracht. Ook deze geleding is afgewerkt met een boogfries met natuurstenen accenten. Erboven bevindt zich een cordonlijst waarop de met lijsten afgewerkte kantelen zijn geplaatst. Het kanteel aan de straatzijde is iets hoger en bevat een smeedijzeren windvaan met het jaartal 1903. Het interieur is oorspronkelijk. De toren bevat een ijzeren Intze I-reservoir met een inhoud van 500 kubieke meter.

Waardering

De watertoren te Baarn uit 1903 is van architectuurhistorisch belang als gaaf bewaard voorbeeld van een watertoren met neorenaissance stijl-invloeden en van belang vanwege de techniek en constructie door het reservoir van het Intze-type in een uitkragend reservoirgedeelte. De toren is van cultuurhistorisch belang als nog functionerende toren van de eerste generatie watertorens van de UWM. Het gebouw is van stedenbouwkundige waarde door de ligging op een hoog punt in de gemeente.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument